

חיוב המועצה בגין צריכת מים

1. כללי

בחודש יוני 2013 הובא לידיעת מבקר המועצה כי המועצה מחויבת בתשלומים שנראו כעודפים על-ידי תאגיד המים מעיינות השרון (להלן – "התאגיד"). על רקע האמור ערך מבקר המועצה ביקורת על חיובי התאגיד.

למן ראשית 2010 עת יצא מפעל המים מידי המועצה ועבר לתאגיד, החלה הראשונה להיות מחויבת בגין צריכת מים כיתר הצרכנים. עובדה זו וכן העובדה שתעריפי המים התייקרו ונוסף לכך החלת מע"מ על החיובים (שאינם ברי קיזוז) הפכו הוצאה זו למשמעותית עבור המועצה. לאור זאת המלצנו בעבר על העברת הגינון הציבורי בישוב לגינון יבש, כדי לצמצם את צריכת המים.

לצורך עבודת שוחח מבקר המועצה עם מנכ"ל המועצה, מנהל אגף תפעול, פנתה בכתב לאיגוד וכן עינה במסמכים.

2. מסגרת הכללים החלה

תאגיד המים והביוב "מעיינות השרון" מחייב צרכנים, ובהם את המועצה, בהתאם ל**כללי תאגידי מים וביוב (תעריפים לשירותי מים וביוב והקמת מערכת מים או ביוב), תש"ע-2009** (להלן – "הכללים").

לפי כללים אלה תאגיד המים לא יגבה "כל תשלום בעד שירותי מים וביוב שלא לפי התעריפים הנקובים בכללים" (סעיף 2(ב)), כאשר ע"פ סעיף 3 לכללים חיוב בגין מים יהיה על בסיס תחשיב של כמות הצריכה (במ"ק) בהתאם לתעריף.

באשר לרשויות מקומיות המקבלות מים מתאגיד מים וביוב נקבע, בסעיף 3(ג), כהוראת שעה, הכלל הבא:

על אף האמור בפסקת משנה (א), **על מוסד עירוני יחולו הכללים האלה:**

(1) התעריף לכל מ"ק מים שמספקת החברה, בעד צריכת מים שפירים למוסד עירוני, לחודש, יהיה:

טור ב' תעריף לנכס ותיק (בש"ח למ"ק)	טור א' תעריף (בש"ח למ"ק)
10.148	10.933

(2) בפסקת משנה זו, "מוסד עירוני" – נכס שאינו גינון ציבורי, הכלול ברשימת הנכסים של הרשות המקומית, שהצהירו עליו ראש הרשות המקומית וגזבר הרשות המקומית בתצהיר שאומת בידי היועץ המשפטי של אותה רשות, כי התקיימו לגביו כל אלה:

- (א) הרשות המקומית אינה מחייבת אותו בארנונה;
 - (ב) הנכס בבעלות או בשכירות הרשות המקומית ומשמש לצרכים ציבוריים;
 - (ג) גזבר הרשות המקומית משלם את חיובי המים לנכס מתוך תקציב הרשות;
 - (ד) הנכס אינו משמש לשימוש מסחרי-עסקי;
- (3) סיווג הנכס וחיובו בתעריף למוסד עירוני ייעשה מהמועד שבו העבירה

הרשות המקומית לחברה את ההצהרה לגבי, ובה מפורטים מטרת שימוש ומיקומו של הנכס ולאחר שהחברה בדקה ומצאה כי מסופקים לו מים במד-מים נפרד המשמש רק מוסד עירוני, לפי המאוחר.

ביחס לגינון ציבורי נקבע בסעיף 4(1) "מים שפירים לגינון ציבורי –

טור א'	תעריף לנכס ותיק תעריף (בש"ח למ"ק)	(בש"ח למ"ק)
	7.544	6.979

3. חיוב בגין "אי צריכה"

התעריף למוסדות הציבור של הרשויות המקומיות הנו אחד, הן לצריכה שוטפת והן לגינון, כדלקמן:

תעריף אחיד למוסדות ציבור של רשויות מקומיות	10.148	11.873
גינן ציבורי:		
כמות בהקצאה	6.979	8.165
כמות נחרגת עד 8%	8.724	10.207
כמות נחרגת העולה על 8%	10.469	12.248
לכל צריכה אחרת: לרבות מסחר, מלאכה, בתי חולים ומקוואות, שירותים, מוסדות, משרדים, תעשייה ללא הקצאה, עסקים	12.521	14.650

כאשר בסעיף 3(ו) לכללי תאגידי מים וביוב (חישוב עלות שירותי מים וביוב והקמת מערכת מים או ביוב), תש"ע-2009 נקבע "על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ג), לפי העניין, יחויב צרכן לפי צריכה של 1.5 מ"ק מים שפירים לתקופה של חודש, לפי התעריף שהיה עליו לשלם בעד כמות כאמור, אף אם צרך פחות מהכמות האמורה באותה תקופה."

דהיינו, כאשר הצריכה היא מתחת ל 1.5 מ"ק יחויב הצרכן ב 1.5 מ"ק מים לחודש גם אם צרך פחות בתקופה האמורה – אולם מה אם הצרכן לא צרך כלל? האם גם אז צריך לשלם? לדעת הביקורת מנוסח הכלל ניתן להבין כי החיוב בגין 1.5 מ"ק הוא רק כאשר הצריכה נופלת מ 1.5 מ"ק, אך כאשר אין צריכה כלל לא ניתן לחייב.

מעיון בהודעות החיוב לחודשים ינואר-פברואר 2013 של תאגיד המים והביוב "מעיינות השרון" עולים הבאים:

א. המועצה מחויבת גם כאשר כלל לא נצרכו מים. כך לדוגמה בחודשים ינואר פברואר 2013 חויבה המועצה בסך 33.23 ₪ עבור "חיוב תקופתי במים", כדלקמן:

תאור	מים		כמות
	חזיר	כמות	
(1) תעריף א'	30.4359	0.00	
(2) תעריף ב'			

ב. יתרה מזאת נמצא כי לא זו בלבד שהמועצה משלמת תשלום למרות שהיא אינה צורכת מים, היא אף מחויבת בגין האמור בתעריפים שונים, כדלקמן:

הפער ב%	פער מהחיוב הכי נמוך שהעלתה הביקורת במדגם	סה"כ חיוב	סכום החיוב	צריכה במ"ק	סוג שימוש	כתובת המד
		31.47 ₪	26.90 ₪	0	גינון ציבורי	ג החרצית ליד 1
1.01%	0.59 ₪	32.06 ₪	27.40 ₪	0	גינון ציבורי	מונה ערבה לב השרון
2.89%	1.17 ₪	32.64 ₪	27.90 ₪	0	גינון ציבורי	איריס מזרח גינון
8.68%	2.93 ₪	34.40 ₪	29.40 ₪	0	גינון ציבורי	מונה אחרי לב השרון 44
13.18%	4.10 ₪	35.57 ₪	30.40 ₪	0	גינון ציבורי	ביהכ"ס רחמי
27.78%	8.08 ₪	39.55 ₪	33.80 ₪	0	מוסד חינוך עירוני	גן ילדים האילנות 114
39.67%	10.30 ₪	41.77 ₪	35.70 ₪	0	מוסד חינוך עירוני	גן ריבה טבצ'ניק

מהטבלה שלעיל עולים הממצאים הבאים:

- א. המועצה מחויבת להבנתנו בגין אי צריכת מים בניגוד לכללים.
- ב. המועצה מחויבת בתעריף הגבוה מתעריף של "גינות ציבור" הנקוב בכללים.
- ג. היקף החיוב בגין אי הצריכה אינו מבוטל.
- ד. **בכל החשבוניות שסקרנו נמצא כי תעריף החיוב שונה. השונות בתעריפים מגיעה אף ל- 10%. היינו בגין צריכה של 0 מ"ק משלמת המועצה תעריפים שונים.**

המצב בו המועצה מחויבת בגין "0" מ"ק חייב להדליק אור אדום, הואיל ומצב כזה יכול להעיד על מונה מנותק, מה שמחייב בבדיקה באשר לנחיצות המונה. מעבר לכך אין להבנתנו בסיס לחיוב בגין אי צריכה. על המועצה לבדוק את הצורך במדי המים האלה, ולהביא לביטול החיובים.

4. חיוב בתעריף עסקים

למרות שהמועצה הנה רשות מקומית ולא גוף עסקי ולמרות שהכללים קובעים לרשויות מקומיות תעריף ייחודי, נמצא כי התאגיד מחייב את המועצה בגין צריכת מים בגינה באזור התעשייה בתעריף "חנויות עסקיים ומשרדים", כדלקמן:

חשבון תקופתי מים וביוב	
מועצה מקומית קדימה מס' הרישום	6000000 נוס' לקוח
גינה איזור תעשייה בכנ כ' תנו 11 דובי כ'	11040016 נוס' כריטיס גינה
חנניות עסקיים ומשרדים חומר סוג שימוש	3200001 נוס' 11
סוג מדי מים סוג שימוש	8153620 53
סוג מדי מים קריאה קודמת	308.00
קריאה נוכחית	248.00
צריכה	60.00
תאריך קריאה וצריכה	19/03/13
תאריך קריאה קודמת	18/01/13

לא קיבלנו הסברים מניחים את הדעת באשר לסיווג סוג השימוש הנזכר בתעריף עסקים. לביקורת לא ברור כיצד המועצה מחויבת בתעריף האמור. הממצא ממחיש את הצורך בקיום בקרה על החיובים הללו. יש לפעול לתקן את החיוב.

5. חיוב בגין צריכה חריגה

5.1 הנורמה

סעיף 16א לכללי המים (השימוש במים באזור קיצוב), תשל"ו-1976 קובע, כדלקמן:

כמות המים המוקצית לגינון ציבורי תיקבע על יסוד כמויות הצריכה המשקפות שימוש יעיל במים כמפורט בתוספת השלישית ובהתבסס על היקף שטחי הגינון הציבורי בכל רשות מקומית בחלוקה לסוגי הצמחייה השונים, המצוינים בטבלה בתוספת השלישית

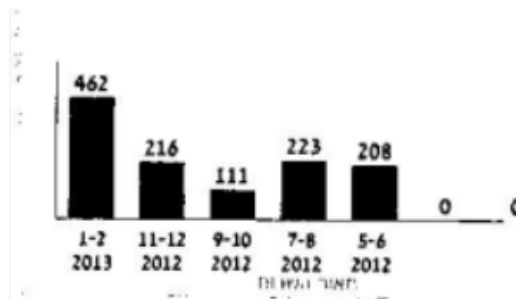
כאשר החיוב בגין צריכה החורגת מהכמות המוקצית הנו גבוהה יותר, כקבוע בסעיף 5 לכללים, כדלקמן:

התעריף לכל מ"ק מים שמספקת החברה בעד שירותים לפי כללים אלה בעד צריכה בכמות החורגת מהכמות המוקצית כדין לסוג מים, למטרת צריכה או שימוש, יהיה כמפורט להלן –

- (1) חריגה בשיעור שאינו עולה על 8% מן הכמות המוקצית – 125% מן התעריף שיהיה צריך לשלם אלמלא היתה החריגה;
- (2) חריגה בשיעור העולה על 8% מן הכמות המוקצית – 150% מן התעריף שיהיה צריך לשלם אלמלא היתה החריגה.

5.2 חיוב

מעיון בחשבונות נמצא חשבון של צריכת מים בגינה "לי גיל הזהב". משיחה שקיימנו עם מנהל אגף תפעול עולה כי מדובר בגינה קטנה, שגודלה לא עולה על 40 מ"ר, מהודעת החיוב עולה כי בתקופה שלמנ מאי 2012 ועד לפברואר 2013, דהיינו 9 חודשים, חויבה המועצה ב 1,220 מ"ק, כדלקמן:

לכל הדעות מדובר בצריכה חריגה ולא סבירה, המסתכמת בכ 14,844 ש, זאת גם לאור העובדה שבחלק מהחודשים הללו ירדו גשמים. לדברי מנכ"ל המועצה ישנם עוד חיובים בהם הצריכה אינה סבירה באופן קיצוני. לאור האמור מעירה הביקורת כי יש לבדוק את נושא הצריכות החריגות עם תאגיד המים. במידה והצריכה אינה סבירה יש לבחון האם אין לדורש מהתאגיד לקחת את מד המים לבדיקה, כך שהחיוב במקרה בו המד לא תקין יעשה ע"פ צריכה ממוצעת.

6. אי קביעת מכסת מים

6.1 הנורמה

סעיף 6א לכללי המים (השימוש במים באזור קיצוב), תשל"ו-1976 (להלן – הכללים) קבוע כי רשות מקומית תהנה, לצורך קיום גינון ציבורי, בכמות מים (הקצבה) בתעריף נמוך, והאי לישנא:

(א) כמות המים המוקצית לגינון ציבורי תיקבע על יסוד כמויות הצריכה המשקפות שימוש יעיל במים כמפורט בתוספת השלישית ובהתבסס על היקף שטחי הגינון הציבורי בכל רשות מקומית בחלוקה לסוגי הצמחייה השונים, המצוינים בטבלה בתוספת השלישית.

(ב) הכמות שתיקבע על יסוד האמור בסעיף קטן (א) תוכפל במקדם, המשקף את המחסור במים בכל שנה; המקדם ייקבע על ידי מנהל הרשות עד סוף חודש דצמבר בשנה הקודמת לשנת ההקצאה; הודעה על קביעת המקדם ושיעורו תפורסם באתר האינטרנט של הרשות הממשלתית.

(ב1) ראה מנהל הרשות הממשלתית כי התנאים ההידרולוגיים ומצב מאגרי המים הרב-שנתיים מחייבים או מאפשרים שינוי של המקדם שנקבע לפי סעיף קטן (ב), רשאי הוא, באישור מועצת הרשות הממשלתית ולא יאוחר מיום 31 במרס של שנת ההקצאה, לשנות את המקדם.

(ג) רשות מקומית המבקשת לקבל הקצאה לגינון הציבורי תעביר לרשות הממשלתית למים ולביוב דיווח על שטחי הגינון הציבורי שלה בהתאם לסוגי הצמחייה המפורטים בתוספת השלישית; לעניין סעיף זה, "רשות מקומית" – למעט חברה.

6.2 אי קביעת מכסה

כאמור הכללים קובעים כי רשויות מקומיות זכאיות לקבל הקצבות מים לגינון ציבורי, מה שמאפשר להם לשלם מחירים מופחתים בגין החזקת השטחים הירוקים. על מנת שאלה ייהנו מן ההטבה נדרשות הרשויות המקומיות להעביר "לרשות הממשלתית למים ולביוב דיווח על שטחי הגינון הציבורי שלה בהתאם לסוגי הצמחייה".

מבדיקה שערכנו עולו הממצאים הבאים:

1. **למרות הכללים לא נקבעו בשנת 2013 למועצה המקומית קדימה-צורן מכסות מים לגינון.**

2. למרות שדבר אי ההקצבה מופיע באותיות קידוש לבנה בכל הודעות החיוב ששלח התאגיד למועצה (ברובריקה "הקצבה" בהודעות החיוב מצוין "0.00 מ"ק), אף גורם במועצה לא הבחין באמור. דהיינו מערך הבקרה של המועצה על חיובי התאגיד כשל.

3. **כתוצאה מאי הקצאת המכסות חויבה המועצה ביתר ב 2013, ע"פ הערכה שהשמיע באוזנו החשב תאגיד המים, ב כ- 250,000 ₪.**

הביקורת העירה כי על המועצה לפעול, כדלקמן:

א. יש לקבוע בנוהל כי בראשית כל שנה תעביר המועצה לרשות המים ולתאגיד דוח על היקף השטחים הירוקים בישוב, בהתאם לתוספת השלישית שבכללים.

ב. כל עת שחל שינוי בגודל השטחים הירוקים (הקמת גינה ציבורית חדשה וכו') תעביר המועצה לרשות המים בקשה לעדכן את הנתונים כך שהקצאת המים תתאים לצריכה בפועל.

ג. יש לבוא חשבון עם תאגיד המים ולפעול כדי שהמכסות יינתנו עבור 2013. כמו כן מומלץ לבדוק האם לא היו מקרים דומים בעבר.

ד. יש לבדוק האם גודל השטח הירוק שבגיננו קיבלנו בעבר הקצאות תואם למציאות. במידה ולא יש לפעול מול רשות המים והתאגיד כדי לקבל זיכוי רטרואקטיבי.

7. נקיטה בהליכים כנגד המועצה

נמצא כי תאגיד המים נוקט כלפי המועצה בהליכי אכיפה, כאילו הרשות הייתה צרכן פרטי. כך שלח התאגיד ב- 22.2.2013 האזהרות שנוסחו, כדלקמן:

ניתנת לך בזאת הודעה שהנך חייב/ת לתאגיד המים והביוב מעיינות השרון בע"מ את הסכום הנקוב בסבלה למטה, בנין חוב מים /או ביוב ו/או חובות נוספים ו/או אחרים עד לתאריך: 20/02/2013
 באם לא תשלם בתוך 15 (חמישה-עשר) יום מיום המצאת הודעה זו את כל יתרות חובך, יהיה תאגיד המים והביוב מעיינות השרון בע"מ, רשאי לאחוז בכל הסמכויות המסורות לו בהתאם להוראות הדין, לרבות ביצוע עיקולים, וכן לנתק את אספקת המים לנכסך, ובנוסף תחויב בהוצאות חיבור מד המים (אם וככל שמד המים ינותק), וזאת בהתאם לתעריפים הקבועים בדין.
 דרישה זו תיחשב כאילו נמסרה כהלכה על פי הוראות הדין, בין היתר, אם הונחה במקום מגוריך, או במקום עסקו של החייב בתשלום, לפי המקרה.

בהודעה מיום 13.8.13 הוציא התאגיד "דרישה שנייה לתשלום" על סך 2,466,355 ₪ בגין חובות מים שלא הוסדרו למן 2010, ואף הטיל עיקול על כספי המועצה.

מעבר לתהייה שבדבר נקיטת הליכי גביה כנגד המועצה, נציין כי המועצה חויבה בדרך זה בהוצאות הכרוכות בכך ובהם הוצאת אגרת דרישה" ובריבית פיגורים. בעניין זה פנתה הביקורת למנכ"ל התאגיד שטען כי את ההחלטה קיבל דירקטוריון החברה שבו יש נציגים לישוב. עוד מסר התאגיד כי "הודעת דרישה הינה חלק מהליך האכיפה כמו כל לכל תושב אחר".

לכל הדעות המצב בו תאגיד בבעלות הרשויות בהם קדימה-צורן נוקט בהליכים של גביה מנהלית כלפי המועצה, ועוד מחייב אותה בעמלות, אינו מצב ראוי, מה גם שהחיובים הללו נתונים במחלוקת.

8. בדיקת חשבונות מרס-אפריל 2013

לאור הממצאים סקרה הבדיקות גם את חיובי מרס-אפריל 2013, להלן הממצאים:

a. **המועצה חויבה במחירים שונים בגין צריכת מים בסיווג "מוסדות חינוך עירוניים". לדוגמא בעוד שבגין גני חבצלת ונרקיס היא חויבה בתעריף 10.14 ₪ למ"ק, בגין גן ריבה טבצ'ניק היא חויבה בתעריף 37.56 ₪ למ"ק (יש עוד מקרים, נתונים אלה הובאו רק לצורך המחשה).**

b. **המועצה חויבה במחירים שונים בגין צריכת מים בסיווג "גינות ציבורי". כך לדוגמא בעוד שבגן ציבורי מרגנית היא חויבה בתעריף של 10.46 ₪ למ"ק בגינה ברחוב הנופר היא חויבה בתעריף 30.43 ₪ למ"ק (יש עוד מקרים, נתונים אלה הובאו רק לצורך המחשה).**

הממצאים דלעיל מצביעים על כי השונות בתעריפי חיובי המים והביוב אינם מקרה בודד וכי בפועל תאגיד המים מחייב את המועצה מעת לעת בתעריפים המחייבים בבדיקה קפדנית טרם אישורם.

9. אישור החשבונות לתשלום במועצה

מעיון בחשבונות המוגשות לתשלום עולה כי מנהלי המחלקות הנוגעים בדבר מאשרים את החשבונות. כך למשל מנהלת אגף רווחה וחינוך מאשרת חשבונות של מבנים בהם מתקיימת פעילות חינוך או רווחה כמו מוס"ח ומועדון גיל הזהב. לדעת הביקורת דרך אישור זו של חשבונות אינה אפקטיבית, ואין בכוחה להבטיח כי אכן חיובי המים נאותים.

כך לדוגמה, עובדת זו אישרה חשבון מים של ביה"ס "ניצני השרון" בו צריכת המים גדלה מ 170 מ"ק בחודשים ספטמבר- אוקטובר 2012 ל- 425 מ"ק בנובמבר-דצמבר 2012 (ואח"כ 564 מ"ק בינואר- פברואר 2013).

לאור היקף הכספי הרב של חיובי המים, אין לדעת הביקורת להסתפק באישור מנהל המחלקה. ודוק, אישורים אלה, לא זו בלבד שנעשים ללא בדיקה אפקטיבית אלא כלל אין לעובדים אלה ידע ויכולת לבדוק האם הצריכה המדווחת נאותה.

לאור האמור ממליצה הביקורת לפעול, כדלקמן:

1. אין טעם לדעת הביקורת להעביר תחילה לאישור את חשבוניות המים והביוב תחילה למנהלי המחלקות כפי שנעשה היום. החלוקה הפונקציונאלית (חינוך, רווחה וכו') אינה רלוונטית לבדיקת נאותות החיובים במקרים בהם נדרש אישור מגורם מקצועי (הידע לא קיים במחלקות הללו), אלא היא נדרשת לצורך הפעלת מעקב ובקרה תקציבית.
2. לאור האמור יש למנות גורם מקצועי במועצה, שיש לו ידע בתחום בדיקת חשבונות מים וביוב.
3. לצורך ביצוע בדיקת חריגים וכדי לקיים מעקב יעיל אחר הצריכה יש לדרוש מתאגיד המים לקבל את החיובים בקובץ אקסל (נמסר לנו שהמועצה כבר העלתה בנושא דרישה).
4. יש להבטיח כי המועצה מחויבת בהתאם לתעריפי המים המתאימים ובמחיר המתאים.
5. בדיקות נאותות שערכה הביקורת נצא כי המועצה מחויבת בגין אותו תעריף בסכומים שונים.
6. מנהלי המחלקות יקבלו את חשבונות המים, כאמור לאחר אישור הגורם המקצועי במועצה, ויוודאו את סבירות הצריכה, בין היתר, ביחס לתקציב. לאחר מכן יאשרו אף הם את החשבונות והללו יעברו לגזברות המועצה.

לדעת הביקורת קביעת מנגנון יעיל ומקצועי לבדיקת חשבונות המים והביוב תביא ללא ספק לחסכון בכספי ציבור, ואף ייתר, קרוב לוודאי, את הצורך בנקיטה בצעדי אכיפה כנגד המועצה. מאידך, אישור החשבונות ע"י מנהלי היחידות לצורך קיום בקרה תקציבית, יחזק את משמעת המים ויעודד חיסכון.

10. הטיפול בחוב

ע"פ דרישת התשלום שהגיש התאגיד למועצה עולה כי החוב האמור הנו בגין התקופות הבאות:

- חוב בסך 1,306,913 ₪ בגין שנת 2010
- חוב בסך 1,428,690 ₪ בגין שנת 2011
- חוב בסך 1,467,252 ₪ בגין שנת 2012

התאגיד הוציא למועצה ב- 2.7.2013 דרישת תשלום בסך 2,4 מיליון ₪. סכום זה נושא ריבית פיגורים. המועצה מאנה לשלם לאור המחלוקת על נאותות החיובים, דברים שהתגלו בביקורת. יחד עם זאת גרירת המחלוקת, לא זו בלבד שהביאה לגידול החוב (עקב ריבית הפיגורים) אלא שהיא לא פתרה את הבעיה והראיה שהתאגיד מפעיל כלפי המועצה אכיפה מנהלית. לא ערכנו תחשיבים כדי ללמוד מהו הסכום שהושת על המועצה עקב ריבית הפיגורים ואמצעי האכיפה המנהלים שהושתו, אך לכל הדעות היה על המועצה להידרש ולהסדיר את החוב ולא להגיע למצב בו החוב נגרר על 3 שנים וצובר כאמור ריבית פיגורים וחיובים בגין הוצאות הגביה המנהלית.

11. סיכום ומסקנה

הביקורת בחנה את החיובים המושגים על המועצה בגין צריכת מים. **הממצאים בדוח זה מצביעים על כי הבקרה על חיובי מים אינה יעילה, ועקב כך המועצה מחויבת ביתר. כך:**

א. **נמצא כי המועצה משלמת על 0.00 מ"ק צריכה, כל פעם בתעריף שונה (ראה סעיף 3 לעיל).**

ב. **למרות שהמועצה אינה גוף מסחרי/עסקי היא מחויבת בגין צריכת מים בגינה באזור התעשייה בתעריף "חנויות עסקיים ומשרדים" (ראה סעיף 4 לעיל).**

ג. **נמצא מקרה, וידועים מקרים נוספים, בהם המועצה מחויבת בחיובים גבוהים שאינם סבירים (ראה סעיף 5 לעיל).**

ד. **המועצה מחויבת ביתר, סכומי כסף בהיקף של 250,000 ₪, הואיל והיא לא פעלה כדי שתוקצה לה הקצבה לגיבון ציבורי (ראה סעיף 6 לעיל).**

ה. **למרות היותה גוף ציבורי ולמרות שנציגי המועצה יושבים בדירקטוריון שלה, תאגיד המים הטיל על המועצה עיקולים והליכי אכיפה מנהלית ומחייבת אותה בגין העלויות הכרוכות בכך (ראה סעיף 7 לעיל).**

ו. **ישנם מקרים בהם המועצה מחויבת בגין אותו סיווג בתעריף שונה (ראה סעיף 8 לעיל).**

ז. **למרות שהיקפי החיוב משמעותיים לא מונה במועצה גורם מקצועי לבדיקת חיובי המים (ראה סעיף 9 לעיל).**

ח. **הואיל למועצה חוב לתאגיד המים שלא הוסדר למן 2010, הושתו עליה צעדי אכיפה מנהלים לרבות ריבית פיגורים, מה שהביא לגידול החוב (ראה סעיף 10 לעיל).**

הביקורת מעירה כי על המועצה מוטלת חובה לבדוק תשלומים, ובכל מקרה לא לשלם חיוב המוטל בספק ללא בדיקה מעמיקה.

לאור האמור ממליצה הביקורת, כדלקמן:

11.1 יש לבדוק את תקינות החיובים בגין "אי צריכה", וככל שימצא כי הללו אכן הושטו על המועצה ללא מקור חוקי, לקיים בירור למן ראשית חיוב לרבות כימות של כל החיובים, ולבוא בעניין זה חשבון עם התאגיד.

11.2 יש לבצע בירור מעמיק עם תאגיד המים, שיכלול את הבאים:
i. יש לדרוש מתאגיד המים לקבל פלט ממערכת החיוב שלהם המצביעה, לגבי כל מונה ומונה, על מועד בו הותקן המונה הקיים, ומהי הקריאה הראשונה שנלקחה ממנו.

ii. יש לשקול ביטול מדי מים בהם אין צריכה מעל 2 תקופות חיוב. באם לא ניתן לבטל מדי מים בהם יש שימוש נדיר, אזי מומלץ לבחון דרכים להקפיא את הקו.

11.3 יש לאתר את כל מוני המים הרשומים ע"ש המועצה, ובמידת הצורך לבטל מדים בהם אין שימוש.

11.4 יש לגבש בכתב נוהל עם התאגיד לפיו בכל מקרה של החלפת מונה, יעשה הדבר בנוכחות עובד מועצה, שיתעד בכתב את האירוע בציון קריאות המד שפורק והמד שהותקן. בנוסף על הנוהל לקבוע כי כל פעולה חד צדדית של פירוקו ללא נוכחות נציג מועצה, תקנה למועצה זכות לחייבה על בסיס הערכה (ולא לפי קריאה).

11.5 כל מונה המצביע על צריכות מים חריגות והחיוב נראה כלא סביר, ישלח לבדיקה, אלא אם כן מנהל אגף תפעול יקבע אחרת בהחלטה מנומקת בכתב.

11.6 על המועצה לקיים מעקב עיתי אחר החיוב במים. לצורך כך תבקש המועצה מהתאגיד לקבל את נתוני מדי המים של המועצה בקובץ, כך שניתן יהיה לבצע מעקב באמצעות גיליון אלקטרוני (אקסל).

11.7 יש לשקול הטלת אחריות תקציבית בגין צריכת מים על כל מוסד ממוסדות המועצה. לצורך כך יקבע כי מנהל המוסד (לדוגמא מנהל ביה"ס) יתבקש לאשר את החשבונות (לאחר אישור הגורם המקצועי במועצה) ויידרש ליתן הסברים על צריכה חריגה.

11.8 יש למנות גורם מקצועי לבדיקת נאותות חיובי המים והביוב.

11.9 יש לקבוע בנוהל כי אחת לשנה תעביר המועצה לרשות המים והתאגיד דיווח על השטחים הירוקים.

11.10 יש לפועל כדי שהמועצה תקבל את הקצבות המים, וכן לבדוק האם נתוני השטחים הירוקים תואם לשטחים המגוונים בפועל.

9.11 יש לפעול בהקדם כדי להסדיר את החוב עם תאגיד המים.